

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

53

Vragen van de leden **Van Dekken** en **Dijkers** (beiden PvdA) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het transport van dieren bij hoge temperaturen* (ingezonden 30 augustus 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Dam** (Economische Zaken) (ontvangen 28 september 2016).

Vraag 1

Kent u het bericht «Schuimbekkende varkens in snikhete varkenswag en, maar controle ontbreekt»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoeveel controles heeft de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) bij veetransporten uitgevoerd tijdens de warme dagen van de afgelopen weken? In hoeveel gevallen werden de regels overtreden en welke maatregelen heeft de NVWA naar aanleiding hiervan genomen?

Antwoord 2

Op 8 juli 2016 heb ik u het «Nationaal plan voor veetransport bij extreme temperaturen» gezonden (Bijlage bij Kamerstuk 28 286, nr. 884). In dit plan hebben NVWA en het bedrijfsleven afspraken gemaakt over het handelen bij het vervoer van varkens runderen, schapen en geiten bij extreme temperaturen, ieder binnen haar eigen rol en verantwoordelijkheid en met inachtneming van de wettelijke voorschriften.

Een onderdeel van het plan is om op zeer warme dagen met temperaturen boven 27 graden Celsius een hitteprotocol van kracht te laten gaan. Op 19 t/m 21 juli en op 24 t/m 27 augustus 2016 is dit protocol ingesteld. Op deze dagen konden onder meer transportkeuringen voor de export vervoegd plaatsvinden, namelijk tussen 04.00 uur en 06.00 uur. In totaal hebben op deze 7 dagen, 73 exportkeuringen vervoegd plaatsgevonden. Ook in week 37 is

¹ «Schuimbekkende varkens in snikhete varkenswag en, maar controle ontbreekt», Omroep Brabant, 25 augustus 2016 (<http://www.omroepbrabant.nl/?news/2538591323/Schuimbekkende+varkens+in+snikhete+varkenswag en,+maar+controle+ontbreekt.aspx>)

het hitteprotocol van kracht geweest. Hierover zijn de gegevens echter nog niet beschikbaar.

Tijdens de exportcertificering van levende dieren is extra gelet op beladingsgraad, watervoorziening en ventilatie in het vervoermiddel. Er zijn hierbij geen gevallen gerapporteerd waarbij de vastgestelde regels overtreden werden.

De vervoersteam van de NVWA hebben op warme dagen 78 controles uitgevoerd, waarbij er specifiek aandacht is geweest voor het hitteprotocol. 23 Gecontroleerde situaties waren niet akkoord, waarvan 16 gevallen gerelateerd waren aan de hoge temperaturen. Een beperkt aantal controles zijn ten tijde van de beantwoording van deze vragen nog niet administratief verwerkt. De afdoening van deze controles zijn hierin niet meegenomen. Er is conform het interventiebeleid opgetreden, wat inhoudt dat er afhankelijk van de situatie mondeling is gewaarschuwd of dat er rapport van bevinding is opgemaakt wat kan leiden tot een schriftelijke waarschuwing of bestuurlijke boete.

Specifiek voor pluimvee, dat geen onderdeel van het hitteplan is, geldt ten algemene dat er tijdens de dagen met extreme temperaturen een hoger percentage dieren overlijdt tijdens het transport. Bij 7 aangevoerde koppels, waarbij de interventiegrens van 1% van dieren die overlijden tijdens het transport is overschreden, is die overschrijding gerelateerd aan de hoge temperaturen. Voor alle overtredingen zijn rapporten van bevindingen opgemaakt die kunnen leiden tot een schriftelijke waarschuwing of bestuurlijke boete.

Vraag 3, 4

Klopt het dat Europese regels alleen een maximumtemperatuur voor in de vrachtwagen voorschrijven bij veetransport van tenminste acht uur en voor kortere transporten alleen een maximumtemperatuur voor de buitenlucht? Zo ja, waarom is dit besluit genomen?

Klopt het dat er geen water voor de dieren aanwezig hoeft te zijn in de vrachtwagen bij korte transporten (minder dan acht uur), ongeacht de binnen- en buitentemperatuur? Zo ja, waarom is dit niet verplicht?

Antwoord 3, 4

De Europese transportverordening stelt dat dieren tijdens het vervoer beschermd moeten worden tegen extreme temperaturen. Dit is de algemene regel die geldt voor alle transporten.

Voor transporten van acht uur en langer geldt verder dat de ventilatiesystemen op wegvervoermiddelen zodanig moeten zijn ontworpen, geconstrueerd en onderhouden dat zij op elk moment tijdens het transport, ongeacht of het vervoermiddel stilstaat of in beweging is, volstaan om in het vervoermiddel voor alle dieren een temperatuur tussen 5 °C en 30 °C te handhaven met een tolerantie van plus of min 5 °C. afhankelijk van de buitentemperatuur.

Voor transporten korter dan 8 uur geldt geen norm voor de binnentemperatuur. Wel is in het «Nationaal plan voor veetransport bij extreme temperaturen» afgesproken dat de sector bij buitentemperaturen van 35 graden en hoger geen vervoer zal laten plaatsvinden. Dat geldt zowel voor lang als kort transport.

Ten aanzien van de watervoorziening is in de Europese Transportverordening (Vo 1/2005) vastgelegd dat dieren minimaal eens per 12 uur gedrenkt moeten worden. Dit geldt voor zowel kort transport als voor lang (meer dan 8 uur) transport.

Vraag 5

Welke effecten hebben de hoge binnentemperatuur en het gebrek aan drinkwater op varkens en andere dieren? Bent u voornemens extra maatregelen te treffen om ook op korte transporten voor aanvaardbare omstandigheden te zorgen? Zo ja, welke maatregelen zullen dit zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Extreme temperaturen vormen een extra belasting voor dieren. In de antwoorden op bovenstaande vragen is geschetst dat de Europese regelgeving veel ruimte laat aan de lidstaten. Ik vind het daarom een goed initiatief dat de sectoren en de overheid samen goede afspraken hebben gemaakt, ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid, om het welzijn van de dieren tijdens

transport te waarborgen. Deze afspraken gelden voor korte en lange transporten en worden elk halfjaar op basis van de ervaringen geëvalueerd en indien nodig worden verbeteringen doorgevoerd. Ik concludeer dat door het vastleggen van een hitteprotocol en de halfjaarlijkse evaluatie er voortgang is geboekt.